

Bijlage 2: Jaarrekening 2017

Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2017	
5.1.1 Balans per 31 december 2017	4
5.1.2 Resultatenrekening over 2017	5
5.1.3 Kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2017	15
5.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	24
5.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	25
5.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	26
5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	27
5.1.10 Toelichting op de resultatenrekening over 2017	28
5.1.11 Vaststelling en goedkeuring	33
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	35
5.2.2 Nevenvestigingen	35
5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.248	1.789
Materiële vaste activa	2	80.057	84.317
Financiële vaste activa	3	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa		81.305	86.106
Vlottende activa			
Voorraden	4	1.873	1.466
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	5	343	516
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	1.115	2.331
Debiteuren en overige vorderingen	7	26.933	23.927
Liquide middelen	9	<u>3.261</u>	<u>2.173</u>
Totaal vlottende activa		33.525	30.413
Totaal activa		<u><u>114.830</u></u>	<u><u>116.519</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	472	472
Bestemmingsreserves		0	1.371
Herwaardering reserve grond		6.609	6.609
Algemene en overige reserves		<u>30.838</u>	<u>27.426</u>
Totaal eigen vermogen		37.919	35.878
Voorzieningen	11	10.626	10.512
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	37.308	42.194
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	5	0	0
Overige kortlopende schulden	13	<u>28.977</u>	<u>27.935</u>
		28.977	27.935
Totaal passiva		<u><u>114.830</u></u>	<u><u>116.519</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	<u>2017</u> x 1.000 €	<u>2016</u> x 1.000 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	118.668	119.992
Subsidies	17	2.235	2.058
Overige bedrijfsopbrengsten	18	4.188	4.421
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>125.091</u>	<u>126.471</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	60.225	61.113
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	9.836	9.546
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	22	16.769	15.803
Overige bedrijfskosten	23	34.862	36.768
Som der bedrijfslasten		<u>121.692</u>	<u>123.230</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		3.399	3.241
Financiële baten en lasten	24	-1.358	-1.619
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>2.041</u>	<u>1.622</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2017</u> x 1.000 €	<u>2016</u> x 1.000 €
Toevoeging:			
Reserve aanvaardbare kosten		2.021	1.602
Algemene reserve uit aanvullende inkomsten		20	20
		<u>2.041</u>	<u>1.622</u>
Overzicht van het totaalresultaat van de instelling			
		<u>31-dec-2017</u> €	<u>31-dec-2016</u> €
Netto resultaat toekomend aan de instelling		2.041	1.622
Herwaardering materiële vaste activa		0	665
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa		0	0
Af: gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen		<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling		0	-665
Totaalresultaat van de instelling		<u>2.041</u>	<u>1.622</u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2017		2016	
		x 1.000 €		x 1.000 €	
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN					
Bedrijfsresultaat			3.399		3.241
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20,21	9.836		9.545	
- mutaties voorzieningen	11	114		2.379	
- boekresultaten afstoting vaste activa	18	0		0	
			9.950		11.924
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	-408		39	
- mutatie onderhanden werk van DBC's / DBC-zorgproducten	5	719		-165	
- vorderingen	7	-3.006		20.872	
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	6	1.216			
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)		1.106		2.381	
			-373		23.127
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			12.976		38.292
Ontvangen interest	24	0		0	
Betaalde interest	24	-1.428		-1.612	
Ontvangen dividenden	24	0		0	
			-1.428		-1.612
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			11.548		36.680
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN					
Investeringen materiële vaste activa	2	-4.795		-7.312	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0		223	
Investeringen immateriële vaste activa	2	-240		-128	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	2	0		0	
Investeringen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		0	
Uitgegeven leningen u/g	3	0		0	
Aflossing leningen u/g	3	0		0	
Overige investeringen in financiële vaste activa	3	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-5.035		-7.217
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN					
Mutatie kortlopende kredietfaciliteit	13	0		-9.069	
Mutatie voorschotten	5	-546		-15.818	
Nieuw opgenomen leningen	12	0		3.586	
Aflossing langlopende schulden	12	-4.879		-6.027	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-5.425		-27.328
MUTATIE GELDMIDDELEN			1.088		2.135
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		2.173		38
Stand geldmiddelen per 31 december	9		3.261		2.173
Mutatie geldmiddelen			1.088		2.135

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Vestigingsplaats

Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 410.59.294, hierna Ziekenhuis Rivierenland, is gevestigd aan de President Kennedylaan 1, 4002 WP te Tiel. De Barbara Polikliniek is gevestigd aan de Elisabethdreef 4, 4101 KL te Culemborg. Polikliniek de Waterpoort is gevestigd aan de Beatrixstraat 20, 6658 EK te Beneden-Leeuwen. De belangrijkste activiteiten zijn het verlenen van medische zorg, verpleegkundige zorg en opleiding.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, behoudens aanvullingen en verduidelijking.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden rechtspersonen

Er hebben zich geen transacties voorgedaan met verbonden partijen op niet-zakelijke grondslag.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Ziekenhuis Rivierenland zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Ziekenhuis Rivierenland.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Gronden en terreinen worden gewaardeerd tegen actuele kostprijs, waarbij de herwaarderingen worden opgenomen in het eigen vermogen. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit materiaalkosten, directe arbeidskosten en een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Kosten voor periodiek (jaarlijks) groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen. Investeringen in groot onderhoud die niet-jaarlijks conform het langetermijnonderhoudsplan worden uitgevoerd, worden geactiveerd.

Materiële vaste activa-bijzondere waardeverminderingen vaste activa

De afschaffing van het bouwregime heeft belangrijke consequenties voor de zorginstellingen. Een belangrijke impact betreft de wijziging die op grond hiervan is doorgevoerd in de verslaggevingsrichtlijnen zoals gepubliceerd in RJ-uiting 655-2, waardoor een jaarlijkse uitvoering van de bedrijfswaardeberekening door de zorginstelling nodig is. Deze berekening is noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een actief aan een bijzondere waardevermindering (impairment) onderhevig kan zijn. De bedrijfswaardeberekening van ziekenhuis Rivierenland is gebaseerd op het ziekenhuisbeleidsplan en het financieel meerjarenbeleid. Volgens deze berekening is de bedrijfswaarde hoger dan de boekwaarde, waardoor ultimo 2017 een impairment niet aan de orde is.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde), verminderd met de ontvangen aflossingen. Een voorziening wordt getroffen op grond van verwachte oninbaarheid. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van de ingeschatte risico's wegens oninbaarheid per balansdatum.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De voorraden kunnen onderverdeeld worden in de volgende categorieën: magazijn, OK, geneesmiddelen en restaurant/winkel. De waardering van voorraden komt tot stand op basis van fifo.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van het DBC-zorgproduct op basis van de ultimo 2017 gekoppelde zorgactiviteiten en berekend door de onderhanden werk grouper. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande zorgactiviteiten te koppelen aan de DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Voorzieningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin vast komt te staan dat er sprake is van verliesgevende DBC-zorgproducten en worden in mindering gebracht op de post onderhanden werk.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen door een specifieke beoordeling op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Financiële instrumenten

Algemeen

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen'.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Financiële derivaten worden bij eerste verwerking tegen reële waarde opgenomen en vervolgens per balansdatum tegen de reële waarde geherwaardeerd. De winst of het verlies uit de herwaardering naar reële waarde per balansdatum wordt onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Ziekenhuis Rivierenland maakt geen gebruik van derivaten.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Liquiditeitsrisico en kasstroomrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder voorschotten van zorgverzekeraars en de kredietfaciliteiten. Ziekenhuis Rivierenland beschikt over een kredietfaciliteit van € 18 miljoen.

Kredietrisico

Het ziekenhuis beperkt het kredietrisico door gebruik te maken van kredietlimieten per financiële instelling (zorgverzekeraars). De overige debiteuren bestaan uit patiënten, vakgroep BV's, CMSB, gezondheidszorginstellingen en overige debiteuren. Op balansdatum waren er geen significante concentraties van kredietrisico.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Voorzieningen voor personeelsbeloningen, anders dan de wijziging cao, worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget (PLB)

De voorziening PLB betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting. Het PLB kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en uitkeringen bij het behalen van de pensioengerechtigde leeftijd. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%.

Voorziening wijziging cao

De voorziening wijziging betreft een voorziening voor een nabetaling van ORT over opgenomen verlof in de jaren 2012 tot en met 2014. De berekening is gebaseerd op een percentage van de reeds uitbetaalde ORT vermeerderd met de van toepassing zijnde sociale lasten. Waardering vindt plaats tegen de nominale waarde van de verwachte uitgaven.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie is in de jaren 2015 en 2016 gevormd voor de toekomstige verplichtingen voortvloeiend uit de reorganisatie van ondersteunende diensten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%.

Voorziening eigen risico verzekering

De voorziening eigen risico verzekering wordt bepaald aan de hand van de opgave van MediRisk, de verzekeraar voor medische aansprakelijkheid. MediRisk maakt een inschatting van de aangemelde schadegevallen (getoetst door Ziekenhuis Rivierenland). Sinds 2014 maakt Ziekenhuis Rivierenland gebruik van een stop-loss verzekering. Waardering vindt plaats tegen de nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor kosten van werknemers waarvan wordt verwacht dat ze niet meer in het arbeidsproces terugkeren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen en resterende diensttijd tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%.

Voorziening correcties/controles

De voorziening correcties/controles is gevormd vanwege de onzekerheid over interpretatie en uitvoering van een tweetal contractafspraken. Daarnaast is onder deze noemer een schatting voor uitkomsten van het zelfonderzoek 2017 verantwoord. Waardering vindt plaats tegen de nominale waarde van de verwachte waarde van afwikkeling.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijke economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Omzet DBC-zorgproducten

De omzet wordt genomen in het jaar waarin de omzet plaatsvindt (matchingprincipe). In 2017 heeft het ziekenhuis Rivierenland afspraken gemaakt op basis van schadelastjaar, waaronder alle producten vallen die in 2017 zijn geopend en in 2017 of 2018 worden gedeclareerd. Om tot de juiste omzet te komen moet de waarde van de omzet worden vergeleken met enerzijds de afspraak per zorgverzekeraar en anderzijds de uiteindelijke verwachte schadelast per zorgverzekeraar.

Facturatiewaarde:	<u>Formule</u>
Facturatie, nog te factureren + OHW balansdatum 31-12-2017	A
Prognose schadelast	B
Verhouding waarde (Facturatiewaarde versus prognose)	$C = A / B$
Afspraak schadelast 2017	D
Te verantwoorden omzet 2017	$E = C * D$
Te verrekenen met zorgverzekeraars	$F = C * (B - D)$

Per afspraak per jaar moet rekening worden gehouden met het type afspraak (aanneemsom, omzetplafond, nacalculatiebasis rekening houdende eventuele staffels en drempels). Hierbij is het voorzichtigheidsbeginsel toegepast.

De volgende producten worden meegenomen in de omzetberekening: DBC-(zorg)producten geopend voor 2017 (facturatie -/ - balans 31-12-2016), DBC-zorgproducten geopend in 2017 (gedeclareerd, nog te factureren, onderhanden werk balans 31-12-2017) en Overige producten en trajecten uitgevoerd in 2017 (gedeclareerd, nog te factureren). Dit geldt zowel voor het gereguleerde en het vrije segment.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Ziekenhuis Rivierenland zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Ziekenhuis Rivierenland gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingdienst. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend acties voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding uit hoofde van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van de vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichting kan worden gemaakt. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die nodig zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk "Voorzieningen". Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Deelname aan Zorg en Welzijn is verplicht gesteld in de collectieve arbeidsovereenkomst waaronder Ziekenhuis Rivierenland valt.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van (ten minste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloon regeling met - voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 23,5% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise ad € 11.829 (2016: € 11.675). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 103.317 (2016: € 101.519). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 11,75% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

De dekkingsgraad van Zorg en Welzijn bedraagt ultimo 2017 volgens opgave van het fonds 101,1%. Het vereiste niveau van de beleidsdekkingsgraad is 104,3%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 8 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de groep bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5.1.4.4 Grondslagen van bepaling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van mogelijke verworven groepsmaatschappijen is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De voorschotten van verzekeraars (onderhanden werk en nog te factureren) zijn opgenomen onder de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

5.1.4.5 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft Ziekenhuis Rivierenland zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

5.1.4.6 Sectorontwikkelingen omzetverantwoording medisch specialistische zorg 2012-2017

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en de daarop volgende jaren zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2017 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Ziekenhuis Rivierenland hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Ziekenhuis Rivierenland de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Ziekenhuis Rivierenland:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren

Ziekenhuis Rivierenland heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2016 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. Met betrekking tot het zelfonderzoek 2016 betreft de finale overeenstemming fase 2 (afstemming over de wijze van het uitgevoerde zelfonderzoek en de bedragen). Fase 3 (beoordeling of de micro-correcties op de juiste wijze zijn uitgevoerd en verwerkt door de zorgverzekeraars) is in de afrondende fase. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2016 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2017 gepubliceerd. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2017 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Ziekenhuis Rivierenland materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2016 resp. 2017 op basis van eigen tooling.

Daarnaast is Ziekenhuis Rivierenland bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2017 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2018 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Ziekenhuis Rivierenland leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Ziekenhuis Rivierenland nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2017 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden.

Ziekenhuis Rivierenland gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan.

Privaatrechtelijk heeft Ziekenhuis Rivierenland geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

5.1.4.6 Sectorontwikkelingen omzetverantwoording medisch specialistische zorg 2012-2017

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Ziekenhuis Rivierenland heeft met de zorgverzekeraars voor 2017 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen (Zilveren Kruis) respectievelijk plafondafspraken (Menzis, VGZ, CZ, Multizorg, DSW, a.s.r.) gemaakt. Daarnaast zijn drempels en staffelpercentages afgesproken met Menzis, Zilveren Kruis en Multizorg. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2017.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Per balansdatum is het contractjaar 2012 en alle daaraan voorafgaande jaren met alle zorgverzekeraars afgerond. In de jaarrekening is de waardering van de verwachte afrekeningen bepaald op basis van de omzetverantwoordingen, betalingen van tussentijdse afrekeningen en effecten uit de rechtmatigheidscontroles MSZ.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Ziekenhuis Rivierenland op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Aangekochte software	1.248	1.789
Totaal immateriële vaste activa	<u>1.248</u>	<u>1.789</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	1.789	2.400
Bij: investeringen	240	128
Af: afschrijvingen	781	739
Boekwaarde per 31 december	<u>1.248</u>	<u>1.789</u>

Toelichting:

De immateriële vaste activa heeft betrekking op geactiveerde, bij derden aangekochte, software.
Voor een nadere specificatie van het verloop van de vaste activa wordt verwezen naar de mutatieoverzichten onder paragraaf 5.1.6

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Grond	8.250	8.250
Bedrijfsgebouwen	51.205	54.942
Machines en installaties	4.847	4.130
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	15.755	16.409
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	586
Totaal materiële vaste activa	<u>80.057</u>	<u>84.317</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	84.317	85.370
Bij: investeringen	4.795	7.312
Bij: herwaardering grond	0	665
Af: afschrijvingen	9.055	8.807
Af: overboeking resp. desinvestering	0	223
Boekwaarde per 31 december	<u>80.057</u>	<u>84.317</u>

Toelichting:

Ten opzichte van 2016 werd er in 2017 circa € 2,5 miljoen minder geïnvesteerd. Belangrijke posten waren onder andere:
- het Masterplan energie voor een bedrag van afgerond € 1,5 miljoen
- de verbouwing van de afdelingen A3 en B3 voor afgerond € 0,6 miljoen
- het scopen vervangingsplan voor een bedrag van € 0,5 miljoen
Daarnaast werden er significante bedragen in diverse (medische) apparatuur geïnvesteerd.
De actuele waarde van de grond heeft in 2017 geen wijziging ondergaan. Ultimo boekjaar bedraagt de boekwaarde van de grond € 8.250 miljoen en de cumulatieve herwaardering € 6.609 miljoen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Onderlinge Waarborgmaatschappij voor instellingen in de Gezondheidszorg Medirisk B.A.	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:
De stichting houdt een (kapitaal) belang in Medirisk B.A. Uit voorzichtigheidsoverwegingen is dit belang ultimo 2015 tot nihil afgewaardeerd.

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Voorraad magazijn	270	271
Voorraad OK	284	282
Voorraad geneesmiddelen	1.270	853
Voorraad restaurant/winkel	49	60
Totaal voorraden	<u>1.873</u>	<u>1.466</u>

Toelichting:
De voorraadwaarde geneesmiddelen is ten opzichte van 2016 gestegen. Enerzijds als gevolg van het overhevelen van bij derden ondergebrachte voorraden, anderszijds vanwege verhoogde inkoop van een aantal specifieke geneesmiddelen en uitbreiding van het assortiment dure geneesmiddelen. De boekwaarde van voorraden die worden gewaardeerd op lagere netto-opbrengstwaarde bedraagt € 13K (2016: € nihil). De voorraden voor OK, geneesmiddelen en restaurant/winkel worden jaarlijks geteld, de resultaten uit deze inventarisatie zijn verwerkt in de eindstanden ultimo 2017 en de winst en verliesrekening. Op de waarde van de voorraden is een voorziening vanwege verwachte incurantheid verwerkt ad € 37K (2016: € 37K).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	794	806
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	12.426	13.133
Af: ontvangen voorschotten	-12.877	-13.423
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	<u>343</u>	<u>516</u>

De specificatie per koepel van verzekeraars is als volgt weer te geven:

<u>Koepel</u>	<u>Gerealiseerde kosten en toegerekende winst</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>Af: verwerkte verliezen</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>Af: ontvangen voorschotten</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>Saldo per 31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>
ASR	267	0	0	267
CZ	1.583	0	1.217	366
DSW-Stad Holland	244	0	236	8
Menzis	5.857	0	7.139	-1.282
Multizorg	384	0	0	384
Passanten	146	0	0	146
VGZ	2.088	0	1.875	213
Zilveren Kruis	2.651	0	2.410	241
Totaal onderhanden werk	<u>13.220</u>	<u>0</u>	<u>12.877</u>	<u>343</u>

Toelichting:
De post OHW wordt bepaald als verschil tussen de waarde van de OHW positie ultimo 2017 en de hoogte van de verkregen voorschotten van de zorgverzekeraars. Ultimo 2017 bedraagt het saldo € 343K (ultimo 2016: € 516K). De financiering van de voorschotten ultimo 2017 ligt in lijn met de waarde van de OHW positie conform 2016.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

6. Vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

<i>Specificatie vorderingen uit hoofde van garantieregeling</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Vordering uit hoofde van garantieregeling 2015	0	1.291
Vordering uit hoofde van garantieregeling 2016	1.115	1.040
Totaal vorderingen uit hoofde van garantieregeling kapitaallasten	<u>1.115</u>	<u>2.331</u>

Toelichting:

De vordering uit hoofde van de garantieregeling 2015 is in 2017 afgewikkeld. In 2017 is het bedrag van de vordering uit hoofde van de garantieregeling 2016 herrekend. Het bedrag van € 1.115K is in maart 2018 ontvangen.

7. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Vorderingen op debiteuren	9.285	9.351
Nog te factureren zorgproducten & OVP's	7.549	6.131
Nog te factureren vakgroepen	0	9
Vooruitbetaalde bedragen	1.492	976
Rekening courant medisch specialisten	29	0
Nog te vorderen van vakgroepen	4	5
Nog te ontvangen van zorgverzekeraars	0	209
Nog te ontvangen bedragen	871	617
Nog te ontvangen schadelast	7.703	6.629
Totaal overige vorderingen	<u>26.933</u>	<u>23.927</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de "Nog te ontvangen schadelast" als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>
Kortlopend deel van de Nog te ontvangen schadelast (< 1 jr.)	7.605
Langlopend deel van de Nog te ontvangen schadelast (> 1 jr.)	98
Hiervan > 5 jaar	0

Toelichting:

Op het openstaande bedrag aan vorderingen op debiteuren is een voorziening van € 165K (2016: € 274K) in mindering gebracht. De stijging van de "nog te factureren zorgproducten & OVP's" is per saldo geheel te verklaren door een toename van de add-on geneesmiddelen. Een nadere specificatie van het saldo wordt in paragraaf 7.1 gepresenteerd. De post "Nog te ontvangen schadelast" heeft ultimo 2017 betrekking op vorderingen op zorgverzekeraar Menzis over de jaren 2013 - 2015. Op het nominale bedrag van deze vordering is een voorziening van € 178K in mindering gebracht.

7.1. Nog te factureren zorgproducten en OVP's

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Nog te factureren zorgproducten	4.706	4.438
Nog te factureren OVP's	2.843	1.693
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Totaal Nog te factureren zorgproducten en OVP's	<u>7.549</u>	<u>6.131</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

7.1. Nog te factureren zorgproducten en OVP's

De specificatie per koepel van verzekeraars is als volgt weer te geven:

Koepel	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst x 1.000 €	Af: verwerkte verliezen x 1.000 €	Af: ontvangen voorschotten x 1.000 €	Saldo per 31-dec-17 x 1.000 €
ASR	103	0	0	103
CZ	618	0	0	618
DSW-Stad Holland	123	0	0	123
Menzis	2.027	0	0	2.027
Multizorg	116	0	0	116
Passanten	63	0	0	63
VGZ	775	0	0	775
Zilveren Kruis	881	0	0	881
Totaal (nog te factureren)	<u>4.706</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.706</u>

Toelichting:

Het saldo Nog te factureren zorgproducten OVP's is ultimo 2017 circa € 1.150K hoger dan in 2016. Dit wordt nagenoeg volledig verklaard door een toename in het te factureren bedrag uit hoofde van add-on geneesmiddelen. Bevoorschotting op nog te factureren zorgproducten en OVP's wordt door zorgverzekeraars alleen gedaan op het moment dat er geen tijdige afronding van afspraken is. Ultimo 2017 en 2016 zijn alle afspraken tijdig afgerond en is er derhalve geen sprake van bevoorschotting.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17 x 1.000 €	31-dec-16 x 1.000 €
Bankrekeningen	3.255	2.168
Kassen	6	5
Totaal liquide middelen	<u>3.261</u>	<u>2.173</u>

Toelichting:

Ziekenhuis Rivierenland beschikt over een combinatie kredietfaciliteit van € 18 miljoen. Op de faciliteit is als zekerheid een hypotheekverklaring afgegeven en zijn de huurpenningen verpand. Tevens is er een borgstelling voor de via het WfZ geborgde leningen. Als voorwaarde voor de faciliteit geldt een equity ratio (verhouding tussen eigen vermogen en totale omzet) van tenminste 10% en een stelselwijzigingsclausule. Ultimo boekjaar wordt er van de faciliteit geen gebruik gemaakt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:</i>	x 1.000 €	x 1.000 €
Kapitaal	472	472
Bestemmingsreserves	0	1.371
Herwaarderingsreserve	6.609	6.609
Algemene en overige reserves	30.838	27.426
Totaal eigen vermogen	<u>37.919</u>	<u>35.878</u>

Kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 01-jan-17</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-17</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
Kapitaal	472	0	0	472
Totaal kapitaal	<u>472</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>472</u>

Bestemmingsreserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 01-jan-17</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-17</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
Bestemmingsreserve EPD	1.371	0	-1.371	0
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.371</u>	<u>0</u>	<u>-1.371</u>	<u>0</u>

Herwaarderingsreserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 01-jan-17</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-17</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
Herwaarderingsreserve grond	6.609	0	0	6.609
Totaal herwaarderingsreserve	<u>6.609</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.609</u>

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 01-jan-17</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-17</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
Algemene reserves:				
Reserve aanvaardbare kosten	25.399	2.021	1.371	28.791
Algemene reserve uit aanvullende inkomsten	2.027	20	0	2.047
Totaal algemene en overige reserves	<u>27.426</u>	<u>2.041</u>	<u>1.371</u>	<u>30.838</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserves zijn bedoeld voor de in de bestemming genoemde doelstellingen, deze beperkingen zijn door het bestuur aangebracht. In 2017 heeft het bestuur besloten om het saldo van de bestemmingsreserve EPD ten gunste van de Reserve aanvaardbare kosten vrij te laten vallen.

Met ingang van 1 januari 2016 worden de gronden gewaardeerd tegen actuele kosten in plaats van verkrijgingsprijs zoals in voorafgaande jaren.

De algemene reserve uit aanvullende inkomsten is verhoogd met een rentevergoeding over het jaar 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ herrubricering	Saldo per 31-dec-17
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €
Voorziening PLB	6.609	2.087	1.276	485	6.935
Voorziening jubileumuitkeringen	1.007	19	88	0	938
Voorziening wijziging cao	757	6	131	286	346
Voorziening reorganisatie	565	0	137	428	0
Voorziening eigen risico verzekering	724	476	186	0	1.014
Voorziening WGA langdurig zieken	600	227	0	0	827
Voorziening correcties/controles	250	316	0	0	566
Totaal voorzieningen	10.512	3.131	1.818	1.199	10.626

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd: **31-dec-17**

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.396
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	7.226
Hiervan > 5 jaar	1.004

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening Persoonlijk Levensfase Budget (PLB)

De PLB-voorziening zal de komende jaren een stijgende lijn blijven vertonen als gevolg van de CAO afspraken en zich dan op enig moment gaan stabiliseren. Voor de lasten vanuit de PLB overgangsregeling voor medewerkers ouder dan 50 jaar (tranche 3) is in de jaarrekening geen voorziening gevormd. In de meerjaren exploitatiebegroting is rekening gehouden met deze lasten voor de komende jaren.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en uitkeringen bij het behalen van de pensioengerechtigde leeftijd. Hierbij wordt rekening gehouden met gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening wijziging cao

In 2016 werd een voorziening gevormd voor de mogelijke nabetaling van ORT over opgenomen verlof in voorgaande jaren. Gedurende het jaar 2017 werden afspraken in de CAO vastgelegd en werden de rechten van (voormalige) medewerkers over het jaar 2012 uitbetaald. Per balansdatum heeft de voorziening betrekking op een restpost 2012 en een schatting van de in 2018 en 2019 uit te keren vergoedingen over 2013 respectievelijk 2014. Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met de genoten en uitbetaalde ORT over de betreffende jaren, het aantal werkbare uren en het aantal vakantieuren.

Voorziening reorganisatie

In de jaren 2015 en 2016 zijn de ondersteunende diensten gereorganiseerd. Voor de toekomstige verplichtingen uit dien hoofde werd een voorziening gevormd. Per balansdatum zijn met de betrokkenen vaststellingsovereenkomsten gesloten die in 2018 worden afgewikkeld. Om vorenstaande reden is de restverplichting gerubriceerd onder de kortlopende schulden.

Voorziening eigen risico verzekering

De voorziening eigen risico verzekering wordt bepaald aan de hand van de opgave van MediRisk, de verzekeraar voor medische aansprakelijkheid. MediRisk maakt een inschatting van de aangemelde schadegevallen (getoetst door Ziekenhuis Rivierenland). Sinds 2014 maakt Ziekenhuis Rivierenland gebruik van een stop-loss verzekering.

Voorziening WGA langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor kosten van werknemers waarvan wordt verwacht dat ze niet meer in het arbeidsproces terugkeren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen en verwachte resterende diensttijd tot ingang WGA-ER traject.

Voorziening correcties/controles

De voorziening correcties/controles is gevormd omdat nog onzekerheid bestaat over de exacte interpretatie en uitvoering van een aantal contractafspraken, het betreft twee onderdelen: kinderdiabetes en contract Multizorg 2014. Inzake kinderdiabetes bestaat onzekerheid over de afrekening van de kinderdiabeteszorg 2015 die in samenwerking met St. Antonius Nieuwegein heeft plaatsgevonden. Inzake Multizorg 2014 bestaat de onzekerheid over de verruiling tussen het ziekenhuisdeel en het honorarium vrijgevestigde specialisten en derhalve over de opgenomen omzet. Aanvullend is in deze voorziening een schatting opgenomen voor de uitkomsten van het zelfonderzoek 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Schulden aan banken	37.308	42.194
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>37.308</u>	<u>42.194</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>2016</u> <u>x 1.000 €</u>
Stand per 1 januari	47.074	49.514
Bij: nieuwe leningen	0	3.586
Af: aflossingen	4.879	6.026
Stand per 31 december	<u>42.195</u>	<u>47.074</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	4.887	4.879
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>37.308</u>	<u>42.194</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	4.887	4.879
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	37.308	42.194
Hiervan langlopend > 5 jaar	18.951	22.843

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (5.1.9).

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen luiden als volgt:

- borgtocht WfZ, borgtocht VWS;
- negatieve hypotheekverklaring;
- pari passu verklaring;
- pandrecht op de vorderingen en rechten;
- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de machines, installaties en goederen;
- financiële pandlease voor benoemde projecten

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

13. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u> <u>x 1.000 €</u>	<u>31-dec-16</u> <u>x 1.000 €</u>
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	5.723	4.134
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	4.887	4.879
Subsidies	2.417	367
Ontvangen facturen inzake schadelast zorgverzekeraars	2.198	1.448
Nog te betalen bedragen uit hoofde van zelfonderzoek	655	414
Belastingen en sociale premies	3.502	3.091
Schulden terzake pensioenen	152	693
Nog te betalen salarissen	324	317
Vakantiegeld	2.136	1.985
Vakantiedagen	1.586	1.248
Overige schulden:		
Rek. crt. Medisch specialisten	11	276
Nog te betalen kosten:		
Rentekosten	335	407
Overige nog te betalen kosten	839	1.442
Fondsen	85	69
Overige	13	71
Nog te ontvangen facturen	737	1.043
Nog te betalen aan vakgroepen	7	17
Nog te betalen CMSB	830	650
Nog te betalen schadelast	2.540	5.384
Totaal overige kortlopende schulden	<u>28.977</u>	<u>27.935</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de "Nog te betalen (& nog te ontvangen facturen) schadelast" als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>
Kortlopend deel van de Nog te betalen schadelast (< 1 jr.)	419
Langlopend deel van de Nog te betalen schadelast (> 1 jr.)	2.121
Hiervan langlopend > 5 jaar	0

Toelichting:

De verplichting uit hoofde van subsidies betreft de in 2017 ontvangen bedragen uit hoofde van VIPP subsidie en beschikbaarheidsbijdrage SEH/Acute verloskunde 2017.

De post "Nog te betalen schadelast" heeft betrekking op verwachte afrekeningen van zorgverzekeraars over de jaren 2014 - 2017.

14. Financiële instrumenten

Zie waarderingsgrondslagen paragraaf 5.1.4.2.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

15. Niet in de balans opgenomen regelingen

Obligoverplichting

De leningen van het Waarborgfonds van de zorg WfZ hebben een obligoverplichting van 3% van de restant hoofdsom van de geborgde leningen. De restant hoofdsom is € 32.147K. De bijbehorende obligoverplichting bedraagt € 964K.

Huur- en lease verplichtingen:

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huur- en leaseverplichtingen bedraagt in totaal € 233K. De resterende looptijd van de verschillende contracten ligt tussen de één en vijf jaar.

Huurrechten

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurovereenkomsten van onroerende zaken bedroeg de afgelopen jaren circa € 1,5 miljoen. De resterende looptijd van de verschillende huurcontracten varieert tussen de 1 en 4 jaar. Voor het komende jaar wordt een bedrag van afgerond € 1,3 miljoen verwacht.

Persoonlijk Levensfasebudget

In de CAO Ziekenhuis 2009-2011 zijn partijen overeengekomen om een persoonlijk levensfasebudget (PLB) in de tijd te realiseren voor alle werknemers vallend onder deze CAO. De ingangsdatum voor de CAO ziekenhuizen 2009-2011 is 1 januari 2010. De PLB kan aangewend worden voor bestedingsdoelen in tijd. Voor de categorie werknemers in de leeftijd vanaf 50 jaar geldt dat deze uitsluitend in de toekomst aanspraak maken op de extra uren. De aanspraak is geheel onafhankelijk van de duur van het dienstverband in het verleden. De leeftijd op een zeker moment in de toekomst en het feit dat een werknemer op een bepaald moment in dienst was bij de instelling bepalen de aanspraak. Wanneer de werknemer voortijdig vertrekt, vervallen de potentiële rechten op toekomstige extra PLB-uren op grond van leeftijd. Op grond van bovenstaande feiten is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen, maar de kosten te verwerken in het jaar dat de werknemer in het betreffende jaar aanspraak maakt op de extra rechten. De verplichting bedraagt op basis van het aantal extra uren maal het uurtarief inclusief werkgeverslasten: € 1.556.000

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd. Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017 en de nog niet afgewikkelde voorafgaande jaren. Ook is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Wel geldt dat dit wettelijk gezien mogelijk is om dit bij een vastgestelde overschrijving te doen. Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland is daarom nu niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

De heffingsgrondslag Macrobeheersinstrument is als volgt opgebouwd:

	2017	2016
	x 1.000 €	x 1.000 €
Tariefopbrengst van DBC's, DBC-zorgproducten en overige zorgproducten in zowel het gereguleerd als het vrije segment	116.958	115.756
Verrekenbedrag op grond van de beleidsregel Garantieregeling Kapitaallasten	75	1.040
Mutatie in het onderhanden werk	-719	165
Totaal heffingsgrondslag	<u>116.314</u>	<u>116.961</u>

De grondslag voor het bepalen van de heffingsgrondslag vormt de nadere regel NR/CU 255 Integraal Macrobeheersmodel. De tariefopbrengsten zijn inclusief de opbrengstverrekeningen van de contractafspraken met zorgverzekeraars over de jaren 2013 t/m 2017. Het verrekenbedrag op grond van de beleidsregel Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg is gebaseerd op het totaal uit te betalen definitieve transitiebedrag. Het verrekenbedrag op grond van de beleidsregel Garantieregeling Kapitaallasten is gebaseerd op het totaal uit te betalen garantieregeling kapitaallasten.

Beschikbaarheidsbijdrage SEH en acute verloskunde

In 2016 heeft het ziekenhuis voor het eerst de subsidie beschikbaarheid spoedeisende hulp en acute verloskunde toegekend gekregen van de Nza. In 2017 heeft het ziekenhuis een aanvraag ingediend voor deze subsidie. Op 13 november 2017 is het RIVM rapport gepubliceerd waaruit blijkt dat het ziekenhuis Rivierenland niet meer als "gevoelig" wordt aangemerkt in het kader van bereikbaarheid. Naar aanleiding van het rapport heeft het ziekenhuis contact opgenomen met de NZa. Het standpunt van de NZa betreft het feit dat uit de regeling blijkt dat bij de toekenning van de subsidie van het meest relevante RIVM rapport gebruik wordt gemaakt. Volgens de NZa is het rapport van het RIVM van 13 november 2017 het meest relevante rapport voor de toekenning van de subsidie 2017. Het ziekenhuis is momenteel in gesprek met de NZa over deze interpretatie van de regeling. Zolang het definitieve standpunt van de NZa nog niet bekend is, heeft het ziekenhuis volgens voorzichtigheidsprincipe geen subsidie beschikbaarheid SEH en AV onder de opbrengsten van 2017 verantwoord.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	0	0	6.574	0	0	6.574
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	4.785	0	0	4.785
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.789</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.789</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	240	0	0	240
- afschrijvingen	0	0	781	0	0	781
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-541</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-541</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	0	0	6.814	0	0	6.814
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	5.566	0	0	5.566
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.248</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.248</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	nvt	nvt	20% - 33%	nvt	nvt	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Grond x 1.000 €	Bedrijfs- gebouwen x 1.000 €	Machines en installaties x 1.000 €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting x 1.000 €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa x 1.000 €	Totaal x 1.000 €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	1.641	84.707	6.334	37.606	586	130.874
- cumulatieve herwaarderingen	6.609	7.589	0	0	0	14.198
- cumulatieve afschrijvingen	0	37.354	2.204	21.197	0	60.755
Boekwaarde per 1 januari 2017	8.250	54.942	4.130	16.409	586	84.317
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	692	1.334	2.769	0	4.795
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	4.779	617	3.659	0	9.055
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- overboekingen	0	350	0	236	-586	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
overboekingen	0	0	0	0	0	0
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	-3.737	717	-654	-586	-4.260
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	1.641	85.749	7.668	40.611	0	135.669
- cumulatieve herwaarderingen	6.609	7.589	0	0	0	14.198
- cumulatieve afschrijvingen	0	42.133	2.821	24.856	0	69.810
Boekwaarde per 31 december 2017	8.250	51.205	4.847	15.755	0	80.057
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0%	2-10%	5-10%	7-33%	0%	

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €	x 1.000 €
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstreckte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Ingangsdatum lening	Oorspronkelijke hoofdsom x 1.000 €	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente %	Restschuld 31 december 2016 x 1.000 €	Nieuwe leningen in 2017 x 1.000 €	Aflossing in 2017 x 1.000 €	Restschuld 31 december 2017 x 1.000 €	Restschuld over 5 jaar x 1.000 €	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing in 2018 x 1.000 €	Gestelde zekerheden
ABN Amro	23-dec-16	3.586	10	pandlease	2,03%	3.553		385	3.168	1.154	9	Annuitair	393	lease eenheden
NN-ING*)	5-nov-15	8.910	17	lineair	1,49%	8.580		330	8.250	6.600	15	Lineair	330	borging WFZ
ABN Amro	1-nov-03	4.165	17	lineair	4,17%	980		245	735	0	3	Lineair	245	rijksgarantie
ABN Amro	1-aug-05	19.500	20	lineair	3,49%	8.531		975	7.556	2.681	8	Lineair	975	borging WFZ
ABN Amro	14-nov-07	5.000	20	lineair	4,85%	2.750		250	2.500	1.250	10	Lineair	250	geen borging
BNG	3-mei-04	3.233	19	lineair	4,45%	1.192		170	1.022	172	6	Lineair	170	rijksgarantie
BNG	1-mrt-04	5.432	19	lineair	1,97%	2.001		286	1.715	285	6	Lineair	286	rijksgarantie
BNG	1-mei-13	4.600	10	lineair	1,65%	3.220		460	2.760	460	6	Lineair	460	borging WFZ
NWB	15-okt-07	7.161	20	lineair	4,78%	3.939		358	3.581	1.791	10	Lineair	358	borging WFZ
NWB	15-apr-09	2.269	14	lineair	0,46%	1.078		170	908	58	6	Lineair	170	rijksgarantie
NWB	1-aug-11	10.000	20	lineair	3,69%	7.500		500	7.000	4.500	14	Lineair	500	borging WFZ
Rabobank	1-aug-11	7.500	10	lineair	3,49%	3.750		750	3.000	0	4	Lineair	750	borging WFZ
Totaal					3,00%	47.074	0	4.879	42.195	18.951			4.887	

*) aan het einde van de looptijd in 2032 moet € 3.630.000,- in eens worden afgelost.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Toelichting opbrengsten zorgprestaties

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	117.033	117.233
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	277	1.450
Overige zorgprestaties	1.358	1.309
Totaal	<u>118.668</u>	<u>119.992</u>

Toelichting:

De ontwikkeling in de post "Opbrengsten zorgverzekeringswet" heeft betrekking op de afspraken met zorgverzekeraars in 2017.

17. Subsidies

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	2.118	1.933
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	117	125
Totaal	<u>2.235</u>	<u>2.058</u>

18. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<u>x 1.000 €</u>	<u>x 1.000 €</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Vergoeding voor administratieve diensten	5	15
Opbrengsten uit hoofde van verhuur	1.817	1.704
Overige opbrengsten	2.366	2.702
Totaal	<u>4.188</u>	<u>4.421</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	x 1.000 €	x 1.000 €
Lonen en salarissen	47.936	45.876
Sociale lasten	6.862	6.798
Pensioenpremies	3.983	3.949
Andere personeelskosten	2.981	5.163
Subtotaal	<u>61.762</u>	<u>61.786</u>
Personeel niet in loondienst	1.330	1.814
Doorberekende salariskosten	-2.867	-2.487
Totaal personeelskosten	<u><u>60.225</u></u>	<u><u>61.113</u></u>
Onderdeel van de andere personeelskosten zijn:		
- Voorziening WGA langdurig zieken	227	113
- Voorziening PLB	682	834
- Voorziening reorganisatie	31	86
- Voorziening wijziging cao	0	0
- Voorziening jubileum uitkering	19	117
- Voorziening ORT over verlofvoorziening 2011-2014	-303	757
Totaal	<u><u>656</u></u>	<u><u>1.907</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Algemene en administratieve functies	192,4	199,0
Hotelfuncties	116,6	102,8
Patiëntgebonden functies	687,5	665,0
Terrein- en gebouwgebonden functies	14,3	12,5
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time equivalenten	<u><u>1.010,8</u></u>	<u><u>979,3</u></u>
Aantal personeelsleden dat binnen Nederland op basis van fte werkzaam is	1.010,8	979,3

Toelichting:

De stijging in lonen en salarissen (en hieraan gerelateerde sociale lasten) wordt verklaard door zowel de CAO stijging in 2017 van 1,5% als de stijging in FTE's. De andere personeelskosten liggen onder het niveau 2016, in welk jaar forse dotaties aan personele voorzieningen werden verantwoord. In 2017 is terughoudend beleid op "personeel niet in loondienst" gevoerd.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2017	2016
	x 1.000 €	x 1.000 €
Afschrijvingen:		
- Immateriële vaste activa	781	739
- Materiële vaste activa	9.055	8.807
Totaal afschrijvingen	<u><u>9.836</u></u>	<u><u>9.546</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Toelichting:

In 2017 heeft geen bijzondere waardevermindering plaatsgevonden.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
Honorarium	<u>16.769</u>	<u>15.803</u>

Toelichting:

Honorariumkosten vrijgevestigde specialisten is conform de financiële meerjarenovereenkomst tussen Ziekenhuis Rivierenland en CMSB.

23. Overige bedrijfskosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.623	3.971
Algemene kosten	6.585	7.392
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	21.722	21.925
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	901	1.268
- Energiekosten gas	395	514
- Energiekosten stroom	564	608
- Energie transport en overig	179	172
Subtotaal	<u>2.039</u>	<u>2.562</u>
Huur en leasing	233	230
Dotaties en vrijval voorzieningen	660	688
Totaal overige bedrijfskosten	<u>34.862</u>	<u>36.768</u>

24. Financiële baten en lasten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rentelasten	<u>-1.358</u>	<u>-1.619</u>
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.358</u>	<u>-1.619</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-1.358</u>	<u>-1.619</u>

Toelichting:

Als gevolg van de jaarlijkse aflossingen en aanpassing van rentetarieven op de langlopende leningen zijn de rentelasten met € 261K gedaald.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

30. Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Voor de toelichting op de bezoldiging bestuurders en toezichthouders wordt verwezen naar paragraaf 31.

31. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Ziekenhuis Rivierenland. Het voor Ziekenhuis Rivierenland toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2017 € 181.000 (5. Zorg- en jeugdhulp Klasse V met een score van 12 punten). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	A.B. Wymenga	P.F.M. Verploegen	M.J.M. Hendriks
Functiegegevens		Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte		1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?		nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		186.414	166.876
Beloningen betaalbaar op termijn		11.292	11.274
<i>Subtotaal</i>		<i>197.706</i>	<i>178.150</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		181.000	181.000
- / - Onverschuldigd betaald bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging		197.706	178.150
Reden waarom overschrijding is toegestaan		Overgangsrecht	N.v.t.
Gegevens 2016			
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid/Voorz. RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 3/5	1/1 - 31/12	1/9-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	82.443	179.078	55.895
Beloningen betaalbaar op termijn	52.507	11.008	3.666
Totaal bezoldiging 2016	134.950	190.086	59.561

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	R.P.A. Migo	K.A.M. Damen	C.J.J. Strik	A.J.M. Lijten	E.A. te Velde
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/4
Bezoldiging					
Bezoldiging	22.626	13.425	13.425	13.425	4.475
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100	6.033
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	22.626	13.425	13.425	13.425	4.475
Reden waarom overschrijding is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	22.375	13.425	13.425	13.425	13.425
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	22.375	13.425	13.425	13.425	13.425

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

32. Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	x 1.000 €	x 1.000 €
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	154	83
2 Overige controlewerkzaamheden	29	20
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>183</u>	<u>103</u>

Toelichting:

Ten opzichte van 2016 zijn de accountantskosten met € 80K toegenomen, voornamelijk te verklaren door een stijging van de controle van de jaarrekening. Enerzijds te verklaren door de afrekening meerwerk jaarrekening 2016, anderzijds door hogere verwachte lasten uit hoofde van de controle 2017. De accountantskosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop de jaarrekening van toepassing is.

33. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder paragraaf 31.

5.1.11 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 30 mei 2018.

De raad van toezicht van Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 30 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die relevant zijn voor de jaarrekening over 2017.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

De heer P.F.M. Verploegen MBA
Voorzitter Raad van Bestuur

W.G.

De heer M.J.M. Hendriks
Lid Raad van Bestuur

W.G.

De heer R.P.A. Migo
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

De heer A.J.M. Lijten
Lid Raad van Toezicht

W.G.

De heer J. de Groot
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw P. van Veen
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw Drs J.J.C.M. Rooijmans-Rietjens
Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 17 lid 3 onder c , dat de resultaatbestemming door de Raad van bestuur genomen wordt en dat dit moet worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

5.2.2 Nevenvestigingen

Interconfessionele Stichting Gezondheidszorg Rivierenland is gevestigd te Tiel en heeft poliklinieken in Culemborg en Beneden-Leeuwen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.